

Guia

Docent¹

“Treball Fi de Grau”

CURS 2015-2016

Grau en Educació Social.

Universitat de València

¹ Aquest document es complementa amb la Normativa de TFG.

I.- DADES INICIALS D'IDENTIFICACIÓ

Assignatura:	Treball Fi de Grau
Denominació de l'assignatura:	Treball Fi de Grau
Nombre de crèdits ECTS:	8
Unitat temporal:	Anual
Caràcter	Obligatori
Requisits previs	Haver superat totes les assignatures bàsiques i obligatòries.
Professorat	<p>Professorat al càrrec del TFG dels Departaments de:</p> <ul style="list-style-type: none">○ Didàctica i Organització Escolar.○ Educació Comparada i Història de l'Educació.○ Mètodes d'Investigació i Diagnòstic en Educació.○ Teoria de l'Educació. <p>Cada professora i cada professor indicaran el seu horari d'atenció a estudiants.</p> <p>La responsabilitat docent d'aquesta assignatura recau en la Comissió de Treball Fi de Grau.</p>

II.- INTRODUCCIÓ A L'ASSIGNATURA

El Treball Fi de Grau (d'ara endavant TFG) representa la culminació del procés d'aprenentatge de l'alumnat al llarg dels estudis de Grau. S'haurà d'elaborar obligatòriament en quart curs, anualment i de forma individual. Permetrà comprovar amb caràcter global fins a quin punt s'han adquirit les destreses i competències que el capaciten per a l'exercici de la professió. És un

treball autònom i individual que cada estudiant ha de fer sota la supervisió d'un tutor o una tutora de la Facultat.

El TFG és un treball de recerca en què els/les estudiants analitzen/ revisen/ reflexionen sobre la realitat socioeducativa, i que permet valorar l'adquisició de les competències del Grau d'Educació Social.

III.- COMPETÈNCIES

La tipologia diversa dels treballs proposats i l'heterogeneïtat dels àmbits professionals de l'Educació Social implica abastir de forma diferencial les competències plantejades, adquirint major rellevància algunes d'elles en funció del treball de fi de carrera realitzat.

Les competències vinculades al títol de Grau en Educació Social en la Universitat de València són les següents:

COMPETÈNCIES GENERALS I ESPECÍFIQUES QUE ELS/LES ESTUDIANTS HAN D'ACQUIRIR DURANT ELS SEUS ESTUDIS I QUE SÓN EXIGIBLES PER ATORGAR EL TÍTOL	
COMPETÈNCIES BÀSIQUES	
Competència número CB1:	Que els/les estudiants hagen demostrat posseir i comprendre coneixements en un àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i que es sol trobar a un nivell que, tot i que es recolza en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.
Competència número CB 2:	Que els/les estudiants sàpiguen aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i tinguen les competències que solen demostrar-se mitjançant l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seua àrea d'estudi.
Competència número CB3:	Que els/les estudiants tinguen la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'indole social, científica o ètica.
Competència número CB4:	Que els/les estudiants puguen transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
Competència número CB5:	Que els/les estudiants hagen desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un grau alt d'autonomia.

COMPETÈNCIES GENERALS	
Competència número CG1:	Capacitat d'anàlisi i síntesi
Competència número CG2:	Capacitat d'organització i planificació
Competència número CG3:	Capacitat de comunicació professional oral i escrita en les llengües pròpies de la Universitat de València
Competència número CG4:	Capacitat de comunicació en una llengua estrangera
Competència número CG5:	Capacitat d'utilització de les TIC en l'àmbit d'estudi i context professional
Competència número CG6:	Capacitat de gestió d'informació
Competència número CG7:	Capacitat de resolució de problemes i presa de decisions
Competència número CG8:	Capacitat crítica i autocrítica
Competència número CG9:	Capacitat de treballar en equips multidisciplinars i interdisciplinars
Competència número CG10:	Capacitat per tal d' integrar-se i comunicar-se amb experts d'altres àrees i en diferents contextos
Competència número CG11:	Reconeixement i respecte a la diversitat i foment de la interculturalitat
Competència número CG12:	Capacitat per desenvolupar, promoure i dinamitzar habilitats de comunicació interpersonal
Competència número CG13:	Compromís ètic actiu amb els drets humans, la igualtat entre homes i dones i la sostenibilitat
Competència número CG14:	Capacitat d'aprenentatge autònom al llarg de la vida
Competència número CG15:	Capacitat d'adaptació a situacions noves
Competència número CG16:	Desenvolupament de la innovació i la creativitat en la pràctica professional
Competència número CG17:	Iniciativa i esperit emprenedor
Competència número CG18:	Compromís amb la identitat, desenvolupament i ètica professional
Competència número CG19:	Capacitat per a realitzar recerca educativa en diferents contextos
Competència número CG20:	Capacitat per reconèixer i valorar els processos afectius
Competència número CG21:	Gestió de la qualitat

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES	
CE1:	Comprendre els referents teòrics que constitueixen l'ésser humà com a protagonista de l'educació.
CE2:	Conèixer i comprendre els Sistemes Educatius i formatius actuals en el context internacional
CE3:	Conèixer i interpretar els processos històrics dels sistemes, institucions i organitzacions d'educació i formació
CE4:	Conèixer i analitzar les polítiques educatives, el seu desenvolupament legislatiu i la seua incidència en les reformes socioeducatives
CE5:	Conèixer i comprendre els processos d'ensenyament aprenentatge i la seua incidència en la formació i desenvolupament integral de les persones i comunitats
CE6:	Conèixer els principis i fonaments de l'atenció a la diversitat
CE7:	Diagnosticar necessitats, situacions complexes i possibilitats de les persones per fonamentar les accions educatives
CE8:	Ser capaç d'identificar el grau de desenvolupament d'un subjecte en totes les seues dimensions
CE9:	Realitzar estudis prospectius i avaluatius sobre característiques, necessitats i demandes educatives
CE10:	Elaborar instruments per a la recollida i anàlisi d'informació educativa
CE11:	Dissenyar plans, programes, projectes, accions i recursos educatius en diferents contextos
CE12:	Aplicar i coordinar programes i metodologies educatives de desenvolupament personal, social i professional
CE13:	Desenvolupar i coordinar intervencions educatives amb persones o grups, amb necessitats educatives especials, en situacions de risc, de desigualtat o discriminació per raons de gènere, classe, ètnia, edat, discapacitat i/o religió.
CE14:	Dissenyar i desenvolupar processos de participació social i desenvolupament comunitari
CE15:	Intervenir en projectes i serveis socioeducatius i comunitaris
CE16:	Dirigir i coordinar plans, programes i projectes socioeducatius.
CE17:	Elaborar i gestionar mitjans i recursos per a la intervenció socioeducativa
CE18:	Promoure processos de dinamització cultural i social
CE19:	Mediar en situacions de risc i conflicte
CE20:	Formar agents i docents d'intervenció socioeducativa i comunitària.
CE21:	Exercir la docència en diferents contextos socioeducatius
CE22:	Facilitar i gestionar la cooperació en els processos educatius i professionals
CE23:	Assessorar en la elaboració i aplicació de plans, programes i projectes i mitjans didàctics i activitats socioeducatives.
CE24:	Assessorar i acompanyar individus i grups en processos de desenvolupament socioeducatiu
CE25:	Gestionar i coordinar entitats, equipaments i grups, d'acord amb els diferents contextos i necessitats
CE26:	Identificar i emetre judicis raonats sobre problemes socioeducatius per a millorar la pràctica professional en contextos formals
CE27:	Dissenyar i implementar processos d'avaluació de programes i estratègies d'intervenció socioeducativa en diversos contextos
CE28:	Supervisar i avaluar plans, programes, projectes i centres.
CE29:	Elaborar i interpretar informes tècnics, de recerca i d'avaluació sobre accions, processos i resultats educatius

IV.- CONTINGUTS.

En el TFG els/les estudiants hauran de mostrar de forma integrada els continguts formatius i les competències adquirides associades al títol de Grau en Educació Social. ***La perspectiva des de l'Educació Social, o l'anàlisi del rol de l'Educació Social a l'àmbit estudiat haurà d'estar, per tant, integrada al treball realitzat.***

Es pot realitzar amb diferents perspectives/modalitats:

1. **Revisió de la literatura** sobre un tema amb l'objectiu de determinar "l'estat de la qüestió". Aquesta revisió pot adreçar-se a identificar l'evidència empírica disponible al voltant d'aquesta qüestió per fonamentar la pràctica professional. Així, la revisió realitzada és un mitjà perquè l'estudiant avance en l'adquisició de les competències que li permetran fonamentar les seues intervencions en el coneixement científic i l'evidència empírica disponible.
2. **Investigació relacionada amb l'Educació Social**, des d'alguns dels diferents models o enfocaments disponibles.
3. **Projecte d'Intervenció socioeducativa**. Aquest tipus de treball consisteix en la planificació d'una intervenció en l'àmbit socioeducatiu on es posen en relació aspectes de les diferents àrees de coneixement en el marc d'un projecte professional concret. Una de les finalitats principals d'aquest tipus de treball seria establir una connexió entre allò acadèmic i allò professional.
4. **Síntesi valorativa**. Elaborar una síntesi valorativa dels estudis cursats mostrant la forma en què s'han adquirit les competències que són objecte dels estudis realitzats i els coneixements, habilitats i actituds que les fonamenten. A més, en el treball s'hauria d'incloure una anàlisi i reflexió sobre l'exercici professional i la forma en què aquestes competències permetran desenvolupar-lo, els àmbits en els quals es pot exercir, les actuacions que caldria preveure per a la seua formació contínua, les estratègies de garantia i qualitat dels serveis o treballs que realitzarà i els aspectes rellevants de l'ètica o deontologia professional d'aquest exercici.

S'admetran altres modalitats de treballs, sempre que hagen estat aprovades per la Comissió de Treball Fi de Grau.

V. VOLUM DE TREBALL

La distribució del volum del treball total dels/de les estudiants, considerant totes les activitats vinculades al TFG, es concreten en el quadre següent.

Activitats formatives	Metodologia	Crèdits ECTS	Hores
Sessions de treball conjuntes. Tallers i seminaris	Exposició, debat i coordinació. Construcció del coneixement.	0,4	10
Treball autònom	Apropiació i ús del coneixement emancipatori amb lucidesa i creativitat	7,0	175
Tutories presencials i virtuals	Atenció individualitzada	0,5	12,5
Defensa pública	Exposició pública	0,1	2,5
Total		8	200

VI. METODOLOGIA DOCENT.

El TFG comporta la realització per part de les estudiants i els estudiants d'un treball en què s'apliquen, s'integren i desenvolupen els coneixements, les capacitats, les competències i les habilitats requerides en el Grau d'Educació Social.

Per tant, és una matèria centrada en el *treball autònom* dels/ de les estudiants.

La *metodologia docent* utilitzada per acompanyar i guiar aquest treball, es centra en tres estratègies:

- Sessions de treball conjuntes.

Sessions de presentació, organització i seguiment, que involucren al grup total d'estudiants, a la Comissió TFG i en general, al grup de professores i professors tutors.

- Tallers i seminaris

Cada professora o professor o grup de professors tutors podrà organitzar tallers i seminaris al llarg del curs per facilitar el desenvolupament dels TFGs i potenciar les sinèrgies de col·laboració i aprenentatge compartit entre els i les estudiants.

- Tutories.

Les tutories individuals i grupals seran l'estratègia fonamental d'acompanyament. En el cas d'estudiants vinculades o vinculats als programes de mobilitat, la tutora o tutor acadèmic establirà, a més, un sistema de tutorització virtual i a distància.

El seguiment del treball escrit es concreta, entre altres elements, en la revisió progressiva dels esborranys i escrits elaborats pels estudiants. Per això, cada tutor o tutora establirà un calendari concret d'entregues, comproment-se, per la seua banda, a fer una revisió en un temps raonable. El no compliment d'aquest calendari pot suposar la no autorització de la presentació del treball, donat que s'ha impossibilitat un adequat seguiment del mateix.

Els Tutors i les Tutores acadèmiques del TFG seran professors i professores amb implicació y docència en el Grau d'Educació Social, en la mesura del possible.

La Comissió del TFG pot autoritzar que un treball siga supervisat per més d'un tutor. En aquest cas, almenys un d'ells ha de ser professor o

professora d'una àrea de coneixement vinculada al TFG. Els/les estudiants que desitgen aquesta doble tutela hauràn de presentar una sol·licitud fonamentada a la Comissió de TFG, que resoldrà en aquest sentit.

Quan el TFG ho requerisca, es podrà nomenar un tutor o tutora externa, que col·laborarà amb el tutor o tutora de la Facultat en la seua definició i seguiment.

Són funcions del tutor o tutora explicar les característiques del treball, recolzar i orientar els/les estudiants en la seua realització, segons la Guia Docent i emetre dos informes:

- el d'autorització de la presentació, que l'estudiant puja al ENTREU; i
- l'informe de valoració del TFG, que el tutor o tutora haurà d'adreçar:
 - o quan sí hi haja defensa, a la persona que presidisca el tribunal d'avaluació, o
 - o quan no hi ha defensa davant de tribunal a la Comissió de TFG.

En cas que l'estudiant considere que el seu TFG té la qualitat suficient per ser presentat i avaluat, i el tutor o la tutora no ho considere així (i, per tant, no emeta l'informe preceptiu autoritzant la defensa), l'estudiant podrà entregar el TFG (per ENTREU) i presentar a Secretaria, adreçada a la Comissió del TFG una sol·licitud fonamentada. La Comissió, una vegada escoltats els arguments d'ambdues parts, resoldrà, i si considera oportuna la seua presentació, aquesta es realitzarà amb tribunal. La Comissió enviarà al/a la president o presidenta del Tribunal tota la informació del procés.

VII. EL TREBALL ESCRIT.

L'element central del TFG és l'elaboració i defensa de l'informe, i sobre això se centrarà l'avaluació. Així mateix, es valorarà l'evolució del treball desenvolupat per l'estudiant en el procés de construcció del TFG.

És recomanable que l'extensió del TFG siga entre 40 i 80 pàgines escrites amb lletra Arial de 12 punts, 6 punts abans i després del paràgraf, amb interlineat 1.5 i marges de 3 cm. També és recomanable, per un criteri de sostenibilitat, que el treball siga imprès en les dues cares del paper, i evitar els plàstics.

El TFG haurà de tenir l'estructura següent:

- Portada
- Resum. 200 paraules.
- Paraules clau, preferentment tretes dels tesaurus (entre 3 i 5).
- Índex paginat.
- Cos del treball.
- Referències.
- Annexos, si escau.

El cos del treball haurà d'incloure els següents elements (tot i que no necessàriament en aquest ordre, ni amb aquesta denominació)

- Introducció i/o Justificació i/o Motivació del treball.
- Objectius i/o Finalitat i/o Preguntes i/o Hipòtesis
- Fonamentació teòrica
- Metodologia i/o Anàlisi
- Resultats i/o Troballes
- Conclusions (plantejant també les limitacions i la perspectiva o perspectives de futur).

VIII. SISTEMES D'AVUACIÓ

Tots els TFG presentats seran sotmesos a una revisió per part del sistema anti-plagi de la Universitat de València, fent palesa la prioritat de l'ús correcte del sistema de citació perquè l'informe siga considerat adequat.

L'informe escrit és l'element central del TFG. La valoració d'aquest informe exigeix com a primer requisit un nivell adequat de correcció en la redacció, coherent amb l'últim curs d'un Grau universitari.

L'avaluació es realitzarà després de l'exposició i defensa pública del treball.

La defensa es portarà a terme en sessió pública davant d'un tribunal. Els tribunals estaran composts per tres professors o professores, tutors de TFG. Sempre que siga possible, seran de tres departaments diferents d'entre els quatre implicats, i un dels membres del tribunal serà del mateix departament que el tutor o la tutora del treball. En cap cas, el tutor o la tutora podrà formar part del tribunal dels treballs que dirigeix. Excepcionalment, es podran integrar com a membres del tribunal professors dels departaments implicats en la titulació que no siguen tutors o tutores de TFG en aqueix curs acadèmic. En cap cas podran actuar els tribunals amb menys de tres membres. Si una persona no pot actuar en la data i hora assenyalada com a membre del tribunal, haurà de responsabilitzar-se que una altra persona el pugua reemplaçar.

La presentació oral del treball tindrà un temps màxim de 15 minuts, més 30 minuts per a debat amb el tribunal.

L'avaluació dels TFG serà realitzada pels tribunals en sessió privada prenent en consideració la qualificació numèrica de 0 a 10. Cada component del tribunal ha de donar la seua valoració a cada epígraf del treball escrit, emplenant la guia d'avaluació. La mitjana d'aquestes notes serà la qualificació obtinguda pel tribunal, que suposarà el 80% de la qualificació final. L'altre 20%

serà la valoració del tutor o tutora que correspon a la valoració la responsabilitat i l'autonomia del treball escrit.

El tribunal pot, a més, proposar una menció de “Matrícula d’Honor” quan el treball tinga una nota igual o superior a 9,5, mitjançant un informe escrit que justifique aquesta menció, avalat pels tres components del tribunal i adreçat a la Comissió del Treball de Fi de Grau. L’assignació de matrícules d’honor la farà la Comissió de TFG (el President del tribunal ho deixarà en Secretaria, junt amb el seu exemplar imprès del TFG) vistos els informes dels tribunals i els treballs entregats. Si ho considera oportú i/o el nombre de candidats/es és superior al de matrícules que es poden atorgar (es pot assignar un màxim d’una Matrícula d’Honor per cada 20 estudiants matriculats, entre totes les convocatòries), la Comissió de TFG es reserva el dret d’arbitrar un procediment alternatiu de selecció, com la convocatòria d’un tribunal específic de Matrícules d’Honor, en què el treball hauria de ser novament defès i avaluat.

El tribunal haurà d’emetre un informe quan el TFG siga suspès, adreçat a l’estudiant i al tutor o tutora, per a facilitar la correcció i millora del mateix.

Per a la correcta valoració del Treball Fi de Grau, d’acord amb les competències que l’alumnat ha d’aconseguir en aquesta assignatura, s’ofereixen tot seguit els criteris que seran considerats per la comissió avaluadora.

Guia d'avaluació

Aspecte	Indicadors	Tutor/a	Tribunal
Responsabilitat	• Ha assistit a les tutories regularment	Màx 1	
	• Ha estructurat els temps adequadament		
	• Ha complert els terminis i tasques proposades		
Autonomia	• Ha mostrat capacitat d'escolta i indagació a les sessions grupals o a les tutories de seguiment	Màx 1	
	• Ha plantejat solucions i alternatives a les dificultats que han sorgit en el procés		
	• Ha incorporat de manera crítica les aportacions i recomanacions del tutor o tutora		
Justificació i disseny del TFG	• Ha justificat adequadament la rellevància i interès del tema des de l'Educació Social	Màx. 0,75	
	• Ha plantejat els objectius del treball de forma clara i avaluable		
	• La metodologia del TFG s'ha presentat amb claredat i de manera justificada		
	• Ha utilitzat de manera pertinent les tècniques triades en relació amb el plantejament de la problemàtica tractada.		
Elaboració del marc teòric i tractament de la bibliografia	• Ha seleccionat adequadament la literatura en relació amb els objectius plantejats.	Màx. 1,50	
	• Les referències són suficients (entre 25 i 50) i apropiades.		
	• Ha analitzat i sintetitzat la informació consultada		
	• Ha contrastat i integrat de manera estructurada les diverses teories, models i arguments de les fonts consultades.		
Explicació del procés d'indagació, anàlisi de la informació i elaboració de conclusions	• Ha explicat el procés seguit en el seu TFG	Màx. 2	
	• Ha explicat les unitats d'anàlisi, el mètodes de recollida d'informació		
	• Ha analitzat i interpretat de manera sistemàtica i rigorosa els resultats del TFG		
	• Ha donat resposta als objectius del TFG		
	• El TFG realitza aportacions des d'un enfocament d'Educació Social		
	• S'han senyalat les principals aportacions i limitacions del treball i prospectiva		
Comunicació escrita	• Ha aconseguit una estructura clara i coherent	Màx. 0,75	
	• Està escrit amb claredat i correcció		
	• El TFG està ben referenciat seguint l'estil APA 6		
Comunicació Oral	• Ha exposat de manera clara i amb capacitat de síntesis		Màxim 3
	• Ha mostrat domini de la temàtica tractada		
	• Ha respost adequadament a les preguntes formulades		

Aquest curs, i de manera excepcional pel nombre de TFG matriculats, els i les estudiants podran ser avaluats exclusivament pel tutor o tutora optant a una qualificació màxima de 7 i emprant els mateixos criteris i instruments d'avaluació que els tribunals. Per garantir l'equitat en l'avaluació, la Comissió de TFG podrà triar a l'atzar un 10 % d'aquests treballs i fer una valoració cega per pars (*peer review*).

IX. PROCEDIMENT DE PRESENTACIÓ I DEFENSA DEL TFG

Els i les estudiants:

1. Pujar al ENTREU:
 - El TFG en format pdf
 - L'autorització del tutor/a on s'indicarà la forma d'avaluació (tutor/a o tribunal).
 - Expedient de notes on conste les matèries bàsiques i obligatòries aprovades.
2. Tots i totes hauran d'entregar un exemplar del seu TFG al tutor o tutora.
3. Respondre al qüestionari d'Aula Virtual per a conèixer la forma d'avaluació, l'àmbit i tipus de treball per intentar fer els tribunals de la manera més adequada possible.
4. Quan es defensa amb tribunal, l'estudiant presentarà dins del mateix termini tres exemplars enquadernats del TFG a la secretaria del Departament del tutor o tutora.

El professorat:

Una vegada conegut el nombre de TFG presentats per a defensar amb tribunal, es determinarà, proporcionalment al nombre de treballs tutoritzats, en quants d'ells correspondrà participar a cadascú.

- El treball escrit ha de ser valorat per cada membre del tribunal abans de la realització de la sessió pública.
- El tribunal valorarà, en primer lloc, el treball escrit i oral, i assignarà la qualificació corresponent al seu 80%. Després obrirà el sobre amb l'informe del tutor, i s'inclourà la seua nota (20% restant).
- És recomanable iniciar la sessió de cada defensa amb una presentació general de procediment:
 - 15 minuts de presentació per part de l'estudiant
 - debat amb els membres del tribunal on l'estudiant ha de tindre l'oportunitat de respondre.

Quan s'opte per no defensar davant de tribunal, l'avaluació la realitzarà el tutor o tutora, utilitzant la mateixa guia d'avaluació. La màxima nota que es podrà donar és de 7 punts. Aquesta avaluació junt a un informe raonat, es farà aplegar a la Comissió de TFG per poder ser traslladada a l'acta d'avaluació.